

NÉPLAP

Éljen az MKP III. kongresszusa!

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 216. SZÁM

1946 SZEPTEMBER 27, PÉNTEK

Szívszorongva

Még nem tudjuk, hogyan fognak dönteni a nagyhatalmak a kitépítést a nyugati országok gazdasági követelését illetően. De egyet már kétségtelenül meg lehet állapítani: mielőtt romlik a Szovjetunió és országunk közti viszony, azonnal katasztrófák és csapások áradata zúdul ránk, a két ország közli távolság növekedésével sokasodnak bajaink.

A távolság az utóbbi időben megnagyobbodott közöttünk. Vajjon a Szovjetunió hagyott cserben bennünket? Nem, erről szó sincs. Megmaradt annak, amilyen azelőtt volt, mi tértünk el jobbra, mi lökődtek vissza helyükre a felénk nyújtott kezét, amely nemcsak felszabadított, hanem segíteni is akart rajtunk. Az embernek ököbe szorul a keze: hát ezért, hogy idejuttunk, senkit sem terhel feleség?

Bizonyos erők tervszerűen előkészített munkával juttatták ide az országot. Vajlaniok kell a felelősséget azoknak, akik elszabotálták már a felszabadulás után a fegyveres harcban való részvételünket; akik lehazsárolták a parlamentben a Szovjetunióból az elűzött kormánykormányt; akik a nyugati útra tektek fel országunk jövőjét; kiprovoálták a Szovjetunióval való eltávolodást; akiknek sorából tucajtával kerültek ki szovjet tisztok és katonák gyilkosai; akik a parlamentben le akarták mondani Rájk elvtársat, mert felszabotálta a fasizista egyesületeket, akik a forinthez minden erővel, nyugati kölcsönök akartak felvenni, hogy adófizető rabszolgává tegyék hosszú évtizedekre nemzetünket. Igen, viselniük kell a felelősséget!

Az eredmények már megvanak. Elutasították területi követeléseinket s most — a Világ egyik legnagyobb igazgatótalánysága — 200 000 magyar kitépítése mint Damokles kardja lebeg a fejünk felett. Vajjon mi lesz, ha az angolok kétmilliárd dolláros követelésével szemben sem fog bennünket senki sem megvédelmezni?

Azért jutottunk ide a békekötésnél, mert Magyarországon egyes politikai irányzatok azzal szereztek maguknak szavazatot, hogy ha ők győznek a választáson, akkor a Vörös Hadsereg elhagyja Magyarországot. Pedig éppen az ő propagandájuknak, győzelemüknek köszönhető, hogy Magyarország még mindig nem nyerte vissza teljes függetlenségét és szuverenitását.

Elhittették a néppel, hogy a békekötés bazar, ahol válogatni lehet, hogy kevesebbet vagy többet követeljenek magunknak. Ma már tudjuk, hogy olt veszíteni is lehet. Elveszítettük nemzetünk egész jövőjét. Ez a politika koldusbotra juttathat és törnkrethet mindnyájunkat, még jobban, mint most vagyunk. Ébredjen fel a magyar nemzet! Így kezdődött a második világháború is. Területi követelések folytán kerültünk bele, felszabadítottuk uraink az elcsabított magyarságot, de csak azért,

Magyarország és Jugoszlávia felveszik a diplomáciai kapcsolatokat

A magyar és jugoszláv külügyminiszterek között Párizsban szeptember 25-én történt levélváltással megállapodás jött létre

a személyes diplomáciai kapcsolatok felvételére Magyarországon és Jugoszlávia között.

A magyar kormány ezzel kapcsolatban előterjesztést tett a Szövetséges Ellenőrző Bizottsághoz, kérve annak hozzájárulását a diplomáciai kapcsolatok felvételéhez.

Gyöngyösi János külügyminiszter a diplomáciai kapcsolatokat felvételével kapcsolatban a MTI közlönetadósa előtt úgy nyilatkozott, hogy a diplomáciai viszony felvételének nagy jelentősége van. Nemcsak a szükséges konzulárius feladatok, de a két állam közötti politikai érintkezés is rendezkedni fog bonyolódik majd le, jugoszláv viszonylatban tehát kiküszöbölhető az ellenőrző bizottság, mint közvetítő tényező. Elvi szem-

pontról a diplomáciai viszony felvételének az a jelentősége, hogy az a szláv blokk, amellyel egyes helyekről fenyegettek bennünket, a valóságban nem áll fenn,

legalább is nem olyan értelemben, mintba agresszív szándékú gyűrű vonnának Magyarországot köré.

A diplomáciai viszony felvételének jelentőségéről Gyöngyösi külügyminiszter azt mondta, hogy a formálisan még fennálló hadállapot már a békekötés előtt érdemileg is megszűnik, jugoszláv viszonylatban tehát kiküszöbölődik az ellenőrző bizottság közvetítő szerepe.

A külügyminiszter ezután nagy meglepéssel nyilatkozott a jugoszláv-magyar baráti kapcsolatok kialakulásáról, amit főként az tett lehetővé, hogy a jugoszláv delegáció sohasem érezte velünk azt, hogy Jugoszlávia győztes hatalom és mi legyőzöttek vagyunk.

A szövetségesek kivonulása Magyarországról

A magyar területi és politikai bizottság szerda délután ülésének legfontosabb része a magyar békeszerződés 20. cikkének tárgyalása volt. Ez a paragrafus arról szól, hogy valamennyi szövetséges fegyveres erői kilencven nappal a békekötés hatályba lépése után visszavonnak Magyarországról. A Szovjetunió fenntartja magának a jogot, hogy magyar területen annyit fegyveres erőt tartson, amennyit az ausztriai megszállási övezet közlekedési útvonalainak biztosítására szükségesnek vél.

A bizottság az cikkelyt ebben a fogalmazásban egyhangúan elfogadta, majd megállapodtak abban, hogy a békeszerződés hatálybalépésétől számított másfél év alatt a

Szovjetunió, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok budapesti diplomáciai misszióinak vezetői meglátásgyják a magyar kormányval. Ez a szükséges lépéseket a békeszerződés pontjainak végrehajtására. A három külkepviselet vezetői tanácsaikkal és felvilágosításokkal segítik elő a békeszerződés gyors és hatóság végrehajtását.

Clementis csehszlovák külügyi államtitkár azt javasolta, hogy a három diplomáciai képviselő mellé tanácsadói joggal vegyék be egyeb, közvetlenül érintett államok képviselőit is. A nagyhatalmak delegátusai azonban ezt a kérést egyhangúlag visszautasították, mire Clementis visszavonta indítványát.

A nemzetközi sajtó a pozsonyi hídfőnél

A világ nagy hírszolgálati irodáinak és több külföldi napilapnak a képviselői tanulmányutak lettek a Csehszlovákia által követelt öt mosonmegyei községben. A hírlapírók

végigmentek a bécsi országúton egészen a Pozsony melletti szentpéterig.

és tüzetesen megvizsgálták a rajkai szilipet is. Az egyes községekben

hosszasan kikérdezték a lakosságot. A „Basler Nachrichten” munkatársa az alábbiakban foglalta össze benyomásukat:

— Az a körülmény — mondta —, hogy 7000 ember és 150 négyzetkilométer területet elcsatolnának Magyarországtól, önmagában bidegen bagyna a világ közvéleményét. Ne felejtjük el, hogy Pozsonytól és Kelet-Szlovákiától 6

hogy onnan is kiirtsák a háborúval a fiatalságot s hogy most száz- ezres magyar tömegeknek a felháborító kiüldözése ellen kelljen harcolnunk az ő barbárságukért és kegyetlenségükért. Ezek a pribékek a zsidók kiirtásával kezdték s egymillió magyar kiirtásával, az egész nemzet koldusbotra jutásával végezték.

Nem akarunk többé háborút a Szovjetunió ellen! Nekünk elég volt. Kötelező háborús uszítóknak!

Halál arra, aki ezt a banditapolitikát akarja folytatni akkor, amikor gyermekeink még fogságban vannak s hadigondozóitjainkat az éhhalál fenyegeti.

A legutóbbi párizsi események kedvezőbb alakulása — a jugoszlávokkal való megegyezés, a magyar küldöttségnek fogadtatása a szovjet delegáció által — azt mutatja, hogy még nem késő. Még vissza lehet térni. Ne hagyja a magyar nép, hogy ugródeszkát csináljanak belőle. Vissza a békekötéshez! Nem kérünk az atombombás nyugati kultúrából, nem kérünk az olyan felebaráti szeretetből, amely csak a fasiztákat és a háborús bűnösöket sajnálja, de a hajálba kergetett ártatlan tízmilliókat nem. Pusztuljanak azok, akik harmadik világháborút szeretnének és hangulatot csinálnak mellette!

Balogh Elemér.

hídfő pusztá léte a világbéke veszélyének tekinthető még akkor is, ha a jelenlegi csehszlovák kormányának nincs támadó szándéka. A világ retteg az újabb háborútól és remélhetően nem fognak jóváhagyni olyan területi rendelkezést, amely később újabb világegyést indíthat el.

Az „Overseas News Agency” képviselője a rajkaiakkal folytatott beszélgetés során helytelenítette, hogy teljesen Magyarország nyakába akarják varrni a háborús felelősséget. A tudósító véleménye szerint napnál világosabb az, hogy

a szlovákok és románok legálább olyan felelősek a világ katasztrófájáért, mint a magyarok.

Sztálin bizalmat öntött a békés emberiségbe

Sztálin kijelentése bizalmat és bátorságot öntöttek a békés emberiségbe — mondta Wilhelm Pieck, a német Szocialista Egységpárt elnöke. Németország demokratikus erői örömmel fogadták Sztálin nyilatkozatát és teljesen meglepődtek azzal a kijelentés-

vel, hogy Németország lefegyverzése és demokratizálása tétele a béke legbiztosabb záloga. Szerinte a Nyugat és Kelet közötti összerapás végzetes lenne Németországra éppúgy, mint az egész világra.

Amerika súlyos válságot él át

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok közvéleménye nagy meglepéssel fogadta Truman elnök legújabb nyilatkozatát. Az elnök nyíltan beismerte, hogy Amerika „éppen olyan súlyos válságot él át, mint a pearl-harbouri japán támadás idején”.

Az amerikai szakszervezetek és a szabad liberálisok vezetői kijelentették, hogy Wallace volt kereskedelemügyi miniszter politikája mögött állanak. Earl Browder, az amerikai baloldal egyik vezető egyénisége szerint az Amerika és a Szovjet közötti mutatózó feszültségnek

az az oka, hogy az amerikai kormány „szakított Roosevelt politikájával”.

Browder nyilatkozatában kijelentette, ha Truman Roosevelttől utódja akar lenni, ki kell vennie az amerikai külpolitikát irányítását Vandenberg kezéből.

Browder kijelentésének jelentőségét növeli az a körülmény, hogy Vandenberg hivatalosan csak Byrnes külügyminiszter egyik tanácsadója.

A Browder-nyilatkozat arra utal, hogy Byrnes külpolitikáját a Vandenberg mögött álló nagytőkés érdekeltségek befolyásolják.

Teljes ülés

A párizsi békeértekezlet esütőrkön délután félhat órákor teljes ülése ült össze.

POLGÁRHÁBORÚ KÉSZÜL GÖRÖGORSZÁGBAN

Caldarisz miniszterelnök Szalonikiben beszédet mondott. Beszédében, az angol rádió szerint, hangsúlyozta, hogy az egyre fokozódó belső görög ellentétek polgárháború veszélyét idézik fel. A miniszterelnök „erélyes intézkedéseket” helyeztet kiállításba a rend helyreállítására.

Siettetik a békeértekezlet befejezését

A négy külügyminiszter Párizsban megegyezett abban, hogy a békekonferencia tartózkodik a hosszú vitáktól, hogy október 15-ig befejezze munkáját.

Szuronyroham Amsterdamban a sztrájkoló munkások ellen

A híversumi rádió jelentése szerint az amsterdami munkások sztrájkba léptek tiltakozva a holland csapaterősítéseknek Holland-Kelet-Indiába való küldése ellen. A tüntetők megfáradtak a toborzóirodákat, sőt a rendőrséget is, úgy, hogy több helyen a rendőrség fegyverét használta és sebesülések is történtek.

Az amsterdami közszétanas beültötte a kommunista párt összes gyűléseit. Amsterdam kikötőjét katonai és rendőri alakulatok szállták meg, a sztrájkoló munkások gyűléseit a rendőrség szuronyrohammal oszlatta szét.

A holland Kommunista Párt kiárványban kövelet a kormány lemondását, az Indonéziába irányuló csapatátállítások beszüntetését és fegyverszünet kötését.

5 földműves 4 munkás 2 értelmiségi 1 kisiparos képviseli Hajdú megyét az MKP III. országos kongresszusán

A Magyar Kommunista Párt III. Országos Kongresszusa előrelátólag rendkívüli eseménye lesz az egész országnak. Mind külsőleg, mind pedig 17 ország küldöttjének részvételével igazolja azt a nagy várakozást, amellyel a magyar nép a Kongresszusra tekint. A Kongresszus határozatai hosszú időre utat mutatnak a magyar népi demokrácia további fejlődésének. Budapesti dolgozói minden előkészületet meglették, hogy a vidékről érkező küldöttek méltóképpen fogadják, az utcák is ünnepi díszítéssel a dolgozó vidék tisztelőire.

A Kongresszuson ott lesznek Hajdú megye kommunista párt-szervezetének képviselői is, hogy támogatásukat a megye dolgozó parasztjainak, munkásainak és értelmiségének ragaszkodását a Párt-hoz és résztvevőinek a nagyhorderejű határozatok megalkotásában. Ha szemügyre vesszük, hogy kikre esett Hajdú megye kommunista szervezeteinek a választása,

láthatjuk, hogy ez hű képét adja az egész párttagság társadalmi összetételének: 5 földműves, 4 munkás, 2 értelmiségi és 1 kisiparos. A küldöttek között 2 nő szerepel. Egy tagja 20 éven aluli, nagyobb része 20 és 40 év között van, 40-en fejjel hárman vannak. Ahogy a küldöttek társadalmi állása mutatja, a valóságban is a többséget a falusi dolgozók képezik. Nem sokkal kevesebb azonban a városi munkásság sem. Az értelmiség sem áll távol a pártunktól, mint ahogy azt a jobboldali körök magukkal is, másokkal is elhíthetnék. És a kisiparos, kiskereskedő réteg is képviseltetve van, mert érdekeit csakis az előbbi háttérrel együtt védheti meg a nagytőke, a gyáripar, a nagykereskedő és egyezkedjen eljén.

Biztosak vagyunk abban, hogy sok értékes tapasztalatot hoznak a küldöttek a Kongresszusra és annak segítségével viszik előbbre mind Debrecen, mind az egész Hajdúság dolgozóinak ügyét.

FELOSZLATTÁK a debreceni internálótábort

Dr. Tanács Gábor belügyminiszeri biztos csütörtökön befejezte a debreceni internálótábor felülvizsgálatát. Az internálók legnagyobb részét, körülbelül 80-90 embert szabadon bocsátottak, azonban továbbra is rendőri fel-

ügyelet alá helyezték. 25 internálót Budapestre irányítottak a központi internálótáborba. A szabadonbocsátottak nagy része 5 és fél hónapnál több időt töltött már az internálótáborban, ezzel költöztettek vették büntetésüket.

A munkanélküliséget a termelés fokozásával lehet leküzdeni A Szakszervezeti Tanács ankétja és tárcaközi értekezlet a munkanélküliség kérdésében

A Szakszervezeti Tanács a munkanélküliségről ankétot rendezett, amelyen Kossa István főtitkár elvtárs foglalkozott a munkanélküliség kérdésével. Kijelentette, hogy a legfontosabb kormányzati feladatot a munkanélküliség megszüntetése.

A stabilizációs terv elkészítésekor előrelátó volt egy kisebbfajta munkanélküliség, különösen az építőiparban és azoknál a szakmáknál, amelyek vele összefüggésben állnak. A munkanélküliség nem szükségszerű okai közé tartozik az, hogy sokhelyütt jogtalanul járnak el az alkalmazottak elbocsátásánál. A tökések elszórtak a békebeli termelési módoktól. A Szakszervezeti Tanácsnak az az álláspontja, hogy vannak gazdasági vezetők, akik mindent elkövetnek a termelés kapacitásának fokozására, vannak viszont olyanok, akik ezt nem teszik meg. A kormányknak meg kell találni a lehetőséget arra, hogy ahol jószándékú tőkésrel találkozunk, azt megfelelően támogassa.

A magyar ipar nagy hibája az, hogy nem dolgozik teljes kapacitással. A termelést lényegesen lehetne fokozni azzal, ha a raklaron lévő készleteket eladnák. Ennek az a feltétele, hogy az árakat hozzák közelebb a bérekhez.

A munkanélküliség megszüntetésére az üzemekben be kell vezetni a három-négyzatos munkát. Különböző bér munkát kell vállalniuk. A munkások csökkentését tervezték, de csak üzemként az illetékes szakszervezet tanácsára, a Szakszervezeti Tanács jóváhagyásával. Több munkát kell szervezni, a fedezete ennek az legyen, hogy a nagykereskedők meg kell adni. Felmerült egy nagy belső kölcsön felvétele is.

A munkanélküli segély bevezetésére sor kell, hogy kerüljön, de csak a szakszervezeteken keresztül. A munkaerőcseréket foglalkozva Kossa István hangsúlyozta, hogy a Szakszervezeti Tanács helyteleníti ezt a módszert. Van elég építeni való Magyarországon, tehát a munkaerőket produktív termelésbe kell állítani.

TÁRCAKÖZI ÉRTEKEZLET A MUNKANÉLKÜLISÉG KÉRDÉSÉBEN

A munkanélküliség súlyos kérdésének megoldása érdekében Bán Antal iparügyi miniszter elvtárs elnöklésével tárcaközi értekezlet tartottak. Az értekezleten kialakult nézet szerint a munkanélküliség méretei nem olyan nagyok, hogy azokat megfelelő termelésfejlesztő és közmunkapolitikával ne lehetne a legalacsonyabbra csökkenteni. Egyik legfőbb törekvés legyen, hogy a szakmunkások a munkahelyüket megtarthassák. Ehhez a legcélravezetőbb mód az ipari nyersanyagellátásának fokozása.

Általában az ipari termelés fokozása. Az idény és a paraszti munkanélküliség leküzdésére nagyszabású közmunkákat kell szervezni. Elsősorban a bekötőutak építése a fontos, mert 846 falut lehetne bekapcsolni az ország gazdasági vérkeringésébe. Az öntözőművek továbbfejlesztése nemcsak mezőgazdasági termelésünket vinne nagy lépésekkel előre, hanem sok ezer munkás képzésnek állandó foglalkozást nyújtana. Az értekezlet tárgyalta a B-listás tisztviselők ipari elhelyezésének kérdését is.

Ezen a téren a közeljövőben a jelenlegi konkrét intézkedések folytatására számíthatunk.

Megreformálják a közmunkát

Hír szerint a minisztertanács elöli fekszik a közmunkákról szóló új javaslat. A javaslat a közmunkák kötelezettség korhatárát nökönt 42 évről 50 évre emeli fel. A férfiaknál meghagyja a 60 éves korhatárt. A javaslat a fizetésre új fizetési kulcsot állapít meg.

Vidéki városokban is lesz zsír- és cukoradagolás

Az élelmiszeradagok októberben ugyanazok lesznek, mint szeptemberben voltak, nem csökkentik a kenyérfejadagot sem. Megindul a hónap közepe táján a vadfelhozatal is és így biztosítani tudják a hűsítéses folyamatosságát. A jövő hónapban előrelátólag a vidéki városok is kapnak zsírt és cukrot.

A tejem nem akarja fizetni a városi ellenőrt

Az Alföldi Tejemben kiküldött városi ellenőr írásban fordult a városi ellenőrtől, hogy a járandóságát számára folyósítsa. A város tárgyalta a városi ellenőr kérelmét és megállapította, hogy az jogos, mert a Tejszövetkezet tartozik fizetni az ellenőr illetményét. A tanács egyhangú határozata alapján erősen hangú átiratot intéztek a Tejszövetkezet felé és utasítják, hogy vállalja kötelezettségének tervben elegendő.

EZER MŰVESZ ÉS TUDÓS NEHÉZ TESTIMUNKÁS PÓTJEGYET KAP

A vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztést tett a közoktatásügyi miniszternek, hogy a Művészeti Tanács, az egyetemek és tudományos intézetek által kiválasztott ezer művész és tudós a jövő hónaptól nehéz testi, illetve testimunkás-pótjegyet kapjon.

Táblával kell megjelölni a romépületeket

A Piac-utcai szerdai baleset kapcsán szóba került a városi tanácsülésen a romházak megállapításának és megjelölésének kérdése. A tanács határozata értelmében záros határidőn belül az összes romház tulajdonosok kötelesek az épületekre táblát kelleni, amelyen a következő szöveg áll: „Romépület, közelében tartózkodni veszélyes!” Akik a városi tanács rendelkezését nem teljesítik, minden további szerencsétlenségük saját szemünyükben kell a felelősséget vállalniuk.

KÖZMUNKAVÁLTÁS RAZZIÁKAT TARTANAK DEBRECENBEN

A közmunkahivatal a közeljövőben erősebb rendszabályokat óhajt alkalmazni, hogy a mai csak 50 százalékosan befolyó közmunkaváltás összegét biztosítsa. Rövidesen utcai razziaikon fognak ellenőrizni minden egyes debrecenit lakost, hogy eleget tette-e a kötelezettségének. Figyelmeztetnek mindenkit, hogy a közmunkaváltás lapját állandóan tartásuk maguknál, nehogy kellemetlenségek legyenek kitéve azok is, akik a váltást rendszeresen fizetik.

Megszűnnek a rangok

A kormány tagjai csütörtökön Nagy Ferenc miniszterelnök elnökkel rendkívüli minisztertanácsra ültek össze, amelyen a párizsi magyar békeszerződéssel kapcsolatos kérdésekről tárgyaltak.

Rajk László belügyminiszter elvtárs javaslatára a minisztertanács elfogadta a rangok és címek eltörléséről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat értelmében a magyar nemzeti és főnemzeti rang, valamint örökös főispáni cím, továbbá a rangjelző címek és méltóságok, a valóságos belső tilkos tanácsosi és a kormányfőtanácsosi cím is megszűnnek.

Elkészült az államrendőrség átszervezésének tervezete

A belügyminisztériumban elkészült az államrendőrség teljes átszervezésének tervezete. Az ország rendőrségének létszámát ötezer fővel csökkentik és október elsejéig befejezik a rendőrség B-listáját. Megszüntetik a budapesti rend-

őrség politikai osztályát és ennek helyébe központosított politikai rendőrség lép Országos Igazgatás Rendészeti Osztálya néven. Megszüntetik a vidéki főkapitányságok politikai osztályait, valamint a járási politikai osztályokat is.

A munkanélküliség leküzdésére Debrecenben kidolgozzák az építkezés pénzügyi lehetőségeit

Csütörtökön délelőtti a városi tanácsban összeült az a szakszervezetek, amely a munkanélküliség problémáját van hivatalba megoldani. Debrecenben. Hosszas és beható tárgyalás után, melyben az összes résztvevők kifejezték nézetüket, három pontban állapodtak meg. Eszerint az ipartestület és az építőmunkás szakszervezet közvetlen tárgyalásokat folytatnak a magántőkével és bizonyos bankkreditelekkel, hogy kidolgozzák a pénzügyi alap lehetőségeit. Igyekeznek megnyerni a háztulajdonosokat is lakbér-előlegek rendelkezésre bocsátására, valamint a lakáshivatalnál jelentkezett igényeket is, akiknek számára a legrövidebb időn belül elkészítenek a ma még lakhatatlan épületeket.

A további pénzügyi lehetőségek kihasználására tervbevetik bélyegrendszer megteremtését is.

nek a kidolgozásával a városi számvivőség, a bankkreditelek, kereskedelem és az ipar vezetői bízzák meg.

A Kommunista Párt többszöri sürgetése után végre azt is elhatározták, hogy

a közmunkaváltás behajtására különleges intézkedéseket fogaloztatnak

és így biztosítják, hogy senki se tudja kivonni magát a kötelezettség alól. Ezáltal jelentős összeget tudnak majd a munkanélküliség megoldására fordítani.

Az akció máris komoly eredményeket mutat fel és biztosítja van, hogy néhány nap múlva valóban megindulhat az építkezés. Ezáltal egyrészt segítenek a munkanélküliségen, másfelől a háztulajdonosoknak a mai romházak helyett lakható és hasznos hozó épületek teremtése a közeljövőben lehetővé válik.

Elfogadták az összeférhetlenségi javaslatot

A Nemzetgyűlés csütörtöki ülésén Vargha Béla elnök bejelentette, hogy a budapesti főállamügyészség Fülöp Dezső kizsádapárti képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A megkeresést a mentelmi bizottsághoz tették át.

Kiss Sándor kizsádapárti képviselő azzal a kéressel fordult az elnökhöz, hogy a Nemzetgyűlés a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló javaslatot utalja a pénzügyi és közigazgatási bizottsághoz. A Nemzetgyűlés az elnök javaslatára így határozott.

Zsedényi Béla pártokivüli beadványjogi és közigazgatási bizottságának jelentését a nemzetgyűlési képviselők összeférhetlenségéről szóló törvényjavaslat tárgyában. Mivel a javaslatra a sürgősséget mondták ki, azonnal tárgyalás alá vették.

Bencze Imre (KGP) a javaslatot elfogadta, ugyanakkor kérte, a Nemzetgyűlés járuljon hozzá a pártja részéről előterjesztendő módosításokhoz.

Orbán László (MKP) hangsúlyozta, hogy pártja nevében örömmel üdvözlö a javaslatot. Ami a politikai összeférhetlenség kérdését illeti, a javaslat rendelkezései továbbmennek, mint a választójogi törvény. A tapasztalat azt mutatta, hiba volt a fasisztákat a választóurak elé engedni az elmúlt választáson.

Nincs helye a magyar demokrácia parlamentjében, azoknak, akik aktív közéletű tényezők voltak Horthyék politikájában.

Helyes, hogy a nyilaspartok tagjain kívül a MÉP- és a NEP-tagokat is kizárják a Nemzetgyűlésből. A magyar demokráciából — mondotta — a korrupciónak még az irmagját is ki kell irtani. Ezt a Nemzetgyűlésben kell elkezdeni.

A demokratikus pártoknak feladata, hogy az összeférhetlenségi törvényen túlmenően is harcoljanak a törvénytelen nagytőkés befolyással szemben Orbán elvtárs ezután támadta a Kiszádapárt jobbszárnyát.

— Olyan a helyzet — mondotta —, hogy a törvény szerint a mi hitves feleségünk, de lényegében, már a Szabadságpárt szeretője.

Végül hangsúlyozta, iratlan összeférhetlenségi szabály az, hogy nem lehet a magyar demokratikus parlamentnek tagja az, aki a nagytőkének, bankoknak, kartelleknek és trösztöknek érdekeit képviseli.

Kiss Roland (szocdem.) szót ezután a javaslatához. Az összeférhetlenségi fogalom a közszolgálati kapcsolatban alakult ki először és ezen a téren jelenleg egyházi kell. Ugyanis elfogadhatatlan, hogy az amúgyis nehéz helyzetben lévő tisztviselő társadalmi réteg tagja politikai küzdelem után ne térheszen vissza a foglalkozásához.

Kondor Imre (NPP) örömmel üdvözölte a javaslatot.

A részletes vita során elfogadták Hám Tibor indítványát, hogy azokat a személyeket, akik az 1941 június 26-ai elöti az említett három pártból kiléptek, vagy a fasisztajellegű lapokkal, folyóiratokkal megszakitották kapcsolataikat, vegyék ki az összeférhetlenség alól.

A Nemzetgyűlés a további szakszokat változtatlanul elfogadta.

Külön cigaretta az MKP-kongresszusra

A Dohányjövődék dolgozói elhatározták, hogy az MKP III. kongresszusa alkalmából az MKP jelvényével „MKP III. Kongresszusa 1946” felírással ellátott alkalmi szivarkát hoznak forgalomba.

Megakadályozza-e a marxizmus az egyéniség érvényesülését? Erre a kérdésre ad választ Hewlett Johnson, Canterbury. érseki helynökének új könyve: EGYÉNISÉG ÉS MARXIZMUS. Ára: 3.— Ft. Rakovszkaja: A LENINGRÁDI FIÚ. Leningrad ostroma elől menekült kisfiú érdekes kalandjai. Ára: 10.— Ft. SZIKRA-kiadványok. „SZIKRA” könyvkiadó Budapest, VI., Rózsa Ferenc-u. 111. (Postalapr. csékkész. : 16.984.)

BOROS KELMEFESTŐ FEST, TISZTIT-PIAC-U.77

Nem a tőkésnek, a népnek építjük az országot!

A háztulajdonosok szabotálják a romházak helyreállítását

A Szakmaközi Bizottság követeli Fábrián József építész szigorú megbüntetését

A Szakmaközi Bizottság ülésén Nagy József elvtárs napirend előtti felszólalásában a házfelügyelők és a háztartási alkalmazottak helyzetével foglalkozott. Az utóbbi hetekben

sorozatosan mondanak fel a házfelügyelőknek és a háztartási alkalmazottaknak

s helyükre most beszívárgott vidékieket vesznek fel, akik a kollektív bérrel alul is elszélednek. Még mindig sok a zugmunkaközvetítő.

Selyem Gábor elvtárs válaszában kijelentette, hogy a legkíméletlenebb harcot indítja a cupringerek és a Szakszervezeti Munkaközvetítő Hivatal megkerülésével háztartási alkalmazottat felvevő munkaadók ellen. Törvény van rá, hogy a munkaközvetítő megkerülésével elszegődő munkavállalót és munkaadóját legenyhébb esetben 15 napi elzárással, súlyosabb esetben internálással büntetik.

Ezután Kocsis István elvtárs a Köztisztviselői munkájának nevében visszautasította a „Debrecen” szeptember 12-i számának valótlanságos és tendenciózus támadásait. A Köztisztviselői munkások várják a felülvizsgálatot, nyugodtan néznek rájuk.

Molnár József elvtárs megyei bizottság beszámolt a munkanélküliség ügyében tartott ankét eredményéről. Úgy látja a helyzetet, hogy október 1-ével intenzív újjáépítő munka indulhat meg.

Az ankét által megalkotott szűkebbkörű bizottság már folytatja a működését.

Sándor László elvtárs támadta a magántőkét, amely nem hajlandó bekapcsolódni az újjáépítésbe. Október elsején a munkáslakások építése megindul, ehhez azonban hozzá kell kapcsolni a kevés háborús kárt szenvedett épületek rendezését. Erre a közmunkavállalás fokozott mértékű felhasználásával kell alapot teremteni. A kormányt és az illetékes minisztériumokat felkéri a munkanélküliség kérdéssel foglalkozó bizottság, hogy a házkörülkötés tartozó középületek rendezését minél előbb kezdje meg.

Különösen fontos lenne a Nagytemplom, törvényszék, a kórház és mindenképp a iskolaépítések rendezése.

A Piac-utcai szerda délelőtti történi halálos szerencsétlenséggel kapcsolatban Sándor elvtárs megállapítja, hogy ez a töké kapzsiságának a büne. Fábrián József építész vétkes könnyelműség terheli. Szakképzetlen munkásokat alkalmazott, hogy így ne kelljen a köteles munkabért fizetnie s az épület leomlása kizárólag azért következett be, mert hozzá nem értő emberek végezték a munkát.

A legesekélyebb biztonsági intézkedéseket is elmulasztották. Igen sok ilyen épület van Debrecenben, amely minden pillanatban beomlásra vár.

cében, amely minden pillanatban beomlásra vár, de a háztulajdonosok szabotázsát következtében mindaddig semmit nem lehet tenni. Az építési szaktanácsnak pontos háborús kataszter áll rendelkezésére, de a legesekélyebb próbálkozásra is a magántulajdon szentségének megsértéséről üvöltöttek a titoldalon.

Elfekesztették a püspökladányi malmok az ellátatlanok négyheti fejadagját

A malmok közbeségítése lehetővé teszi, de ellentmond a helyes értelmezett közérdeknek. „Debrecen”, Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság, 1940 szeptember 6.

Hogy mennyire nem maia a malmok elleni panaszok s ezeknek a szellőztetését nem „propaganda”-fogásból” csinálja az MKP, bizonyítja a püspökladányi malmok esete is. Ezek ellen a demokratikus pártok már tavaly decemberben megtiltették a minisztériumban a feljelentést. Súlyos panaszok merültek fel az alkalommal a három adányi malom népellensége miatt.

Többek között szerepeltek ebben a felterjesztésben azok a visszacsúszások, hogy a malmok nem szolgáltatják be a közeljártás céljára szolgáló 10 százalékot, csak „külön” mellékdíjazásért örül-

Béres elvtárs is sürgeti az állásfoglalást a romházak szabotáló tulajdonosaival szemben. Javasolja, hogy a Szakmaközi Bizottság követelje a felelősen Fábrián József ipartengedélyének érvénytelenítését és súlyos büntetését.

Földvári József elvtárs indítványozta, írjanak át az ügyészséghez és figyelmeztessék, hogy Debrecen szervezett munkássága figyeli Fábrián lovábbi sorsát és nem fogja tűrni, hogy elkenjék az ügyet. Mindkét indítványt elfogadták.

Szállási Miklós elvtárs a püspökladányi malmok körüli visszacsúszásokról szól és kérte, hogy a Szakmaközi Bizottság

egész súlyával akadályozza meg ennek a népellenséget letaszócskáknek a végrehajtását.

Nagy József elvtárs a házipar támogatására tett javaslatot, majd Selyem Gábor elvtárs kérte a szakmákat, hogy a munkanélkülieket hívják fel jelentkezésre. Csak így lehet tudni, mennyi munkaerővel számolhatunk. Majd kérte a bizottságot, hogy tiltakozzék az egyik debreceni lapban a Kefegyárról megjelent cikk ellen és kérje a lap mögött álló pártot, hogy igazítsa helyre a valótlanságokat és egyoldalú beállítást.

A bizottság a javaslatot elfogadta.

Fokozottan támogatja a város a Bartók Béla kollégiumot

A Bartók Béla kollégium igazgatósága kedvezményes villamosjáratot szeretne a kollégiumi növendékek számára és ehhez kérte a Városi Tanács támogatását. A villanyáramdíj elengedését, illetve kedvezményes megállapítását is kérte a kollégium, ez azonban nem talált kedvező fogadtatásra a Városi Tanács részéről. Ary Lajos számvetései főtanácsos javaslatára a város költségvetésében a Bartók-kollégium részére előirányzott havi összeget felemeik, mert áramdíjengedést, vagy kedvezményt a város semmilyen közületnek nem adhat.

Jobban van a bombarobbanás két sérültje

Megírtuk esztőlőkön, hogy a Monostorpályi-út 30. szám előtt, a régi Várud-utcai temetőben három gyermek játék közben bombára lépett. A bomba felrobbant és szíven találta Karsai János 6 éves kisfiút, aki a helyszínen azonnal meghalt. Másik két játszótárs csak könnyebb sérüléseket szenvedett, saját lábunkon távoztak a sebészeti klinikáról. A rendőrség erősen nyomozást indított annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a halálosvögü balesetért. A háború ideje óta már másfél esztendője elmúlt, a Debrecen-környéki harcok meg még régebben befolyásolták. Érthetően, hogy még mindig hever ütésten, kerekben, árokban bomba, akna és más robbanóanyag.

RELODIAK A ZAROLT ARANYAT

A sajtó értesülése szerint az aranybiztosítók rövidesen feleljék az ékszerkereskedőknek a letelt és zárolt arany- és törtaranykészleteket.

Vádirat a hajdúhadházi vérvádmese terjesztői ellen

A népügyészség faji és felekezeti gyűlölködésre felgalas miatt vádat emelt Kiss Erzsébet háztartásbeli, Bácsi Erzsébet községi tisztviselő, Rácz Sándor kovácssegéd, Fülöp Gizella női szabósegéd és Ugróczy Sándor róm. kat. lelkész ellen, akik vámenyten hajdúhadházi lakosok.

Május 27-én Kiss Erzsébet azt a rémhírt mondta el Bácsi Erzsébetnek, hogy egy szakállas zsidó katonatiszt autójába vett egy falubeli gyermeket és elvitte. Bácsi Erzsébetből Rácz Sándorral kereszttul ment tovább a rémhír. Rácz már úgy adta le Fülöp Gizellának, hogy a zsidók elvitték egy gyermeket és kobászt vagy szappant főznek belőle. Fülöp Gizella tovább szövezt a dolgot. Ő már azt mesélte, hogy Debrecenben naponta 10 gyermek tűnik el és Pesten már a felnőtteket is megtámadják és megölik a zsidók.

Igy dagadt a rémhír. Ugróczy Sándor róm. kat. pébános délután figyelmeztette a pogárista gyermekeket, hogy vigyázzanak és ne menjenek el hazulról, mert a zsidók elviszik a gyermekeket. A szemérmetlen uszítók hamarosan az Ötös Tanács elé kerülnek.

Meghökkenően enyhe ítélet két búzadrágító ügyében

Az uszora-egyesbíró esztőlőkön délelőtti foglalkozott Kapusi Sándorné és Molnár Gyuláné hajdúházi bűntudományi lakosok ügyével. Molnár Gyuláné augusztus 29-én egy mázsa búzát 90 forintért, Kapusi Sándorné pedig szeptember 5-én ugyancsak egy mázsa búzát 85 forintért árult. A tárgyaláson a két asszony azzal védekezett, hogy nem tudták a búza maximális árát. Úgy látszik, az uszora-egyesbíróknak

elég volt az az egészen állásfoglalás és nyilvánvalóan hazug védekezés is, mert fejenként kéthónapi fogházra ítélték az árdrágító asszonyokat s az 1-1 mázsa búza eldobását rendelte el. Molnár Gyuláné ellen kívül 100 forint pénzbüntetésre ítélték. Hiába hozták a forint védezméret szigorú törvényeket, ha az uszora-egyesbírók ilyen bagatel ítéletekkel súlytalanná teszik őket.

Száznolcvan esetben csépeltek feketén Debrecen határában és Hajdú megyében

Tegnap számunkban megírtuk, hogy a gazdasági rendőrség razziait tartott két debreceni és egy hajdúnánási cséplőgéptulajdonosnál s ennek alapján letartóztatta Balogh Gábor és Fehértői András debreceni és Oláh Antal hajdúnánási cséplőgéptulajdonosokat. A vallomások alapján kiderült, hogy a nagyszabású visszaélés irányította

Gönczy József debreceni lakos volt. Csütörtökön reggel átkísérték mind a négyet az ügyészségre és Hegyvári államügyész kihallgatta őket. A kihallgatásokból megállapítható, hogy igen nagyszabású és a közellátás érdekeit komolyan veszélyeztető visszaélésről van szó. Körülbelül száznolcvan esetben csépeltek feketén Ondódon, Egyken és másutt a debreceni határban búzát, rozst és többszáz mázsa terményt vontak el ezáltal a közellátástól.

Az ügyészség a kihallgatások alapján elrendelte Gönczy, Fehértői, Balogh és Oláh előzetes letartóztatását. Ugyanakkor eljárás indul azok ellen a gazdák ellen is, akik feketén csépeltek.

MAGYAR INTÉZET A LENINGRÁDI EGYETEMEN

A leningrádi egyetemen a finn-ugor tanszék mellett magyar intézet felállítását tervezik.

Gondatlanság okozta a Piac-utcai halálos balesetet

Csütörtöki számunkban részletesen beszámoltunk a Piac-utca 30. számú romháznál történt halálos szerencsétlenségről. A szerencsétlenül járt Kin Mihály ht. főhadnagy, Osz-utca 3. szám alatti lakos a baleset előtt egy debreceni lap aznap példányát olvasta, mely a romház előtt lécekkal elkerített helyen függött. A létség azonban egyik oldalról nem volt elkerítve, így ment be oda Kin Mihály. Az épület bontását nem szakemberek végezték, az építési vállalkozó Fábrián József semmiféle komoly óvintézkedést nem tett az esetleges baleset elhárítására. A rendőri nyomozás szerint gondatlanság esete forog fenn. A nyomozás még tovább folyik.

Alkalmazottak nyilvántartása
Lakónyilvántartó-könyv
Arunyilvántartó-könyv
Forgalmiadó-blokk
Illetménykimutatás
kapható
a „Szabadság” nyomdában,
Bajcsy-Zsilinszky-utca 16. sz. és a „Szabadság”
könyvesboltban, (Városháza épület.)

CSOKONAISZINHÁZ
Szeptember 27-én, pénteken
7 órákor
Kréta kör
B bérlet 4.
Szombaton és vasárnap este
fél 8 órákor
Karády-est

